

Народна банка на Република Македонија
Дирекција за статистика

**Меѓународна инвестициска позиција на
Република Македонија за 2014 година**

септември 2015 година

Информација за меѓународната инвестициска позиција на Република Македонија за 2014 година

Општи забелешки

Меѓународната инвестициска позиција претставува стандардизиран статистички преглед којшто ги прикажува состојбите на надворешните финансиски средства и финансиски обврски на Република Македонија, т.е. побарувањата од нерезиденти и обврските кон нерезиденти врз основа на финансиски инструменти, на определен датум.

Преку Извештајот за меѓународната инвестициска позиција (МИП), освен состојбата и структурата на побарувањата и обврските од/кон нерезиденти, се пресметува и нето меѓународната инвестициска позиција на земјата (и на поодделните институционални сектори) во однос на остатокот од светот. Доколку се евидентира позитивна нето меѓународна инвестициска позиција, т.е. доколку финансиските средства се поголеми од финансиските обврски, земјата има позиција на нето-кредитор кон остатокот од светот. Доколку се пресмета негативна нето меѓународна инвестициска позиција, односно доколку финансиските обврски ги надминуваат финансиските средства во односите помеѓу резидентите и нерезидентите, земјата е нето-должник во односите со остатокот од светот.

Анализата на структурата на МИП во подолга временска рамка овозможува следење на промената во нето-позицијата на поодделните институционални сектори, како и промената во склоностите на секторите во користењето на одредени видови финансиски инструменти за финансирање на нивните потреби. Ваквата динамичка перспектива овозможува промените да се толкуваат како одраз на севкупните макроекономски движења во земјата и окружувањето, но често и како сигнал за одредени случувања во претстојниот период. Оттаму, изготвувањето на меѓународната инвестициска позиција, како показател за финансиската состојба на земјата и нејзината интегрираност во вкупните светски економски текови, претставува неопходност во современи услови, што го потврдува и сè поголемото следење на овие индикатори од почетокот на глобалната економска криза.

За изготвување на МИП се користат најразлични извори на податоци и се применува методологија којашто е усогласена со меѓународните стандарди и препораки. Оваа методологија е достапна и до пошироката јавност преку нејзиното објавување на интернет-страницата на Народната банка на Република Македонија.

Кратка анализа на меѓународната инвестициска позиција за 2014 година

На крајот на 2014 година, Република Македонија е нето-должник кон остатокот од светот, со негативна нето меѓународна инвестициска позиција од 4.549 милиони евра, што претставува 53,3% од БДП. На 31.12.2014 година, Република Македонија располага со финансиски средства од нерезиденти во износ од 4.634 милиони евра и со финансиски обврски кон нерезиденти во износ од 9.183 милиони евра.

Во споредба со крајот на 2013 година, негативната меѓународна инвестициска позиција бележи минимална надолна промена од 9,4 милиони евра (0,2% на годишна основа). Притоа, зголемувањето на средствата од 551,6 милиони евра го надминува годишниот раст на обврските од 542,2 милиона евра.

Растот на средствата делува во насока на намалување на нето должничката позиција, при што кај сите видови финансиски инструменти, со исклучок на директните инвестиции, е регистриран годишен раст. Од аспект на структурата по одделни финансиски инструменти, и натаму доминантно учество имаат девизните резерви (во износ од 2.436,5 милиони евра, или 52,6% од вкупните средства). Во текот на 2014 година, официјалните девизни резерви бележат раст од 443,5 милиони евра, кој во најголем дел (408,9 милиони евра) произлегува од трансакции со нерезиденти¹, додека 34,6 милиони евра се должат на ценовни и курсни промени. Значаен инструмент на страната на средствата се и побарувањата од комерцијалното работење т.е. трговските кредити и аванси (18,2% од вкупните средства, или 842,7 милиони евра), со годишен раст од 112,4 милиони евра. Валутите и депозитите учествуваат со 13,5% (или 623,6 милиона евра), со значаен годишен раст од 83,7 милиони евра. Средствата по директни инвестиции на крајот на 2014 година изнесуваат 475,6 милиони евра, или 10,3% од вкупните средства (при најголема застапеност на побарувањата врз основа на должнички инструменти во нивната структура - 75,7% од средствата по директни инвестиции), а во текот на 2014 година се намалени за 142,2 милиона евра. Вложувањата во форма на портфолио-инвестиции на крајот на 2014 година изнесуваат 155 милиони евра (3,3% од вкупните средства), а годишниот раст од 47,3 милиони евра главно произлегува од инвестициските активности на останатите финансиски институции на странските финансиски пазари, главно во сопственички капитал и акции/удели во инвестициски фондови. Заемите изнесуваат 98,2 милиона евра (2,1% од вкупните средства), при умерен годишен раст од 6,9 милиони евра, главно врз основа на позитивни курсни разлики.

Во текот на 2014 година обврските се зголемени за 542,2 милиона евра, со најизразен раст кај портфолио-инвестициите и заемите. Од аспект на структурата на МИП по инструменти, и натаму најголем удел имаат директните инвестиции во износ од 4.378,3 милиони евра (47,7% од вкупните обврски), коишто во 2014 година се намалени за 107,4 милиони евра. Притоа, падот на директните инвестиции во 2014 година се објаснува со падот на состојбата на сопственичкиот капитал и реинвестирањето на добивката (за 232,1 милион евра), само делумно нетиран со новите задолжувања, преку должнички инструменти, помеѓу поврзаните субјекти (за 124,8 милиони евра). Како втор најзначаен финансиски инструмент на страна на обврските се издвојуваат

¹ Значаен дел од акумулирањето на резервните средства е поврзан со приливите од издавањето на третата евро-обврзница од страна на државата, во јули 2014 година.

заемите (учество од 32,9% во вкупните обврски), коишто на крајот на 2014 година изнесуваат 3.024,4 милиони евра, при годишно зголемување од 141,3 милиони евра. Состојбата на обврските врз основа на портфолио-инвестиции достигна 776,6 милиони евра (или учество од 8,5% во вкупните обврски), а зголеменото учество и важност на овој инструмент за финансирање се објаснува со високиот годишен раст (за 523,5 милиони евра), главно заради издавањето на третата еврообврзница од страна на државата. Обврските врз основа на трговски кредити и аванси кон нерезиденти изнесуваат 763,4 милиони евра (8,3% од вкупните обврски), и во 2014 година се намалени за 9,8 милиони евра. Валутите и депозитите, останатиот сопственички капитал како и специјалните права на влечење се помалку значајни финансиски инструменти на страната на обврските, со збирно учество од 2,6% во вкупните надворешни обврски.

Анализата од аспект на институционалните сектори, покажува дека кај сите сектори промените остварени во текот на 2014 година делуваат во насока на намалување на негативната МИП, нето, со исклучок на секторот „држава“.

Секторот „држава“ е нето-должник кон странство и во текот на 2014 година бележи зголемување на негативната МИП, нето за 510,9 милиони евра. Растот на обврските во целост се објаснува со зголемените обврски по должнички хартии од вредност (за 522 милиони евра), додека обврските по другите финансиски инструменти се намалени.

Во текот на 2014 година, „останатите сектори“ бележат намалување на негативната МИП, нето за 36,1 милион евра. На страната на обврските, регистрирано е намалување за 18,2 милиони евра, при што намалувањето на обврските по директни инвестиции (од 143,8 милиони евра) во значајна мера е нетирано со растот на обврските по заеми (од 128,9 милиони евра). На страната на средствата, бележиме годишен раст од 17,9 милиони евра, главно поради зголемените средства по трговски кредити и аванси (за 112,4 милиони евра) и портфолио-инвестиции (за 46,2 милиони евра), коишто се речиси во целост нетирани со падот на вложувањата во директни инвестиции (за 142,2 милиона евра).

Кај секторот „депозитни институции, освен централната банка“ во 2014 година е забележано намалување на негативната МИП, нето за 45,6 милиони евра. Притоа, зголемувањето на средствата за 84,3 милиони евра во најголем дел произлегува од зголемените побарувања по валути и депозити (за 83,6 милиони евра). Растот на обврските на депозитните институции од 38,7 милиони евра, пак главно се објаснува со зголемените обврски врз основа на директни инвестиции (за 36,4 милиони евра) и заеми (за 15,8 милиони евра), наспроти намалените обврски врз основа на валути и депозити (за 10,7 милиони евра).

Централната банка е единствениот институционален сектор којшто е нето-кредитор кон странство. Во текот на 2014 година, нето МИП е зголемена за 438,5 милиони евра, главно како резултат на растот на девизните резерви на страната на средствата, без позначајни промени на страна на обврските.

Нето меѓународна инвестициска позиција на поодделни земји ¹⁾

Земја	2013		2014		Разлики	
	во милијарди евра	% од БДП	во милијарди евра	% од БДП	МИП, нето (милијарди евра)	% од БДП (п.п.)
Евро зона	-1,467.6	-14.7	-1,397.1	-13.8	70.5	0.9
Грција	-220.4	-120.8	-218.3	-121.9	2.1	-1.1
Хрватска	-38.5	-88.3	-38.1	-88.5	0.3	-0.2
Бугарија	-30.8	-75.1	-30.5	-72.5	0.4	2.6
Романија	-89.0	-61.7	-85.4	-56.9	3.6	4.8
Словенија	-16.6	-46.1	-16.3	-43.6	0.3	2.5
Унгарија	-84.5	-84.1	-76.0	-73.6	8.6	10.5
Македонија	-4.6	-56.2	-4.5	-53.3	0.0	2.9
Србија	-30.9	-90.1	-32.9	-99.6	-2.0	-9.4
Косово ²⁾	0.4	6.8	0.3	5.4	-0.1	-1.4
Турција ²⁾	-285.2	-46.1	-359.4	-59.2	-74.2	-13.1
САД	-3,865.3	-30.6	-5,772.8	-44.0	-1,907.5	-13.4

¹⁾ Податоците се прикажани согласно со Методологијата БПМ6.

²⁾ Податокот за БДП за 2014 година е проценка на ММФ.

Извор: ЕУРОСТАТ, ММФ, интернет-страници на централните банки и сопствени пресметки.

Споредбената анализа на нето МИП на Република Македонија и други земји, пред сè од регионот, укажува на тоа дека поизразено зголемување на негативната нето меѓународна инвестициска позиција (изразена како % од БДП) е забележано кај САД, Турција и Србија, додека кај Унгарија и Романија е регистрирано поинтензивно намалување на индикаторот МИП, нето, во однос на БДП. Во текот на 2014 година, МИП, нето, во однос на БДП за евро-зоната бележи намалување за 0,9 п.п.

Анализирајќи ја структурата на промените на МИП, нето, на одделните земји, главно во регионот, доаѓаме до следните сознанија:

- Споредено со другите земји, кај САД е регистриран највисок раст на негативната МИП, нето, (за 13,4 п.п. од БДП), и тоа главно одреден од растот на обврските врз основа на портфолио-инвестиции.

- Грција бележи намалување на негативната меѓународна инвестициска позиција, што произлегува од зголемувањето на средствата и пад на обврските, иако индикаторот МИП, нето, во однос на БДП е зголемен за 1,1 п.п.. На страната на средствата, портфолио-инвестициите имаат најголем позитивен придонес, којшто е речиси во целост нетиран со падот на валутите и депозитите. Кај обврските, растот на заемите е нетиран со падот на валутите и депозитите, директните и портфолио-инвестициите.

- Турција бележи раст на негативната меѓународна инвестициска позиција од 13,1 п.п., кој произлегува од поголемото зголемување на обврските (за 99,6 милијарди евра), наспроти растот на средствата (за 25,4 милијарди евра). На страната на обврските, сите инструменти делуваат во насока на зголемување на нето должничката позиција, при што најголем е придонесот на директните и на портфолио-инвестиции и на заемите. На страната на средствата како позначајна промена се издвојува растот на девизните резерви и директните инвестиции.

- Хрватска бележи мало намалување на негативната МИП, нето, во услови кога и средствата и обврските бележат раст во речиси идентичен обем. Сепак изразена како % од БДП, МИП, нето, забележува зголемување од 0,2 п.п.. Притоа позначаен позитивен придонес се забележува кај директните инвестиции, и на страната на средствата и на обврските.

- Кај Бугарија е регистрирано намалување на негативната МИП, нето за 2,6 п.п. од БДП, при речиси избалансиран раст на средствата и обврските. На страната на средствата позначајни промени се регистрирани кај валутите и депозитите и кај девизните резерви. Кај обврските зголемувањето произлегува од растот на директните и портфолио-инвестициите и заемите.

- Кај Србија е регистрирано зголемување на негативната МИП, нето за 9,4 п.п. од БДП. Притоа, поинтензивен е растот на страната на обврските, главно поради зголемување на директните и портфолио-инвестициите. На страната на средствата, зголемувањето произлегува од растот на останатите инвестиции, во значајна мера нетиран со падот на девизните резерви.

Директни инвестиции - нето, по земји

Земја	2013		2014		Разлика 2014-2013 во п.п. ("-" зголемување)
	ДИ - нето		ДИ - нето		
	милиони евра	% од БДП	милиони евра	% од БДП	
Бугарија	-33,922.4	-82.6	-34,895.8	-83.1	-0.4
Грција	10,039.0	5.5	10,602.1	5.9	-0.4
Кипар	-14,465.0	-79.8	-13,370.0	-76.4	3.5
Косово 1)	-2,668.9	-50.1	-2,786.9	-50.5	-0.5
Македонија	-3,867.9	-47.7	-3,902.7	-45.7	1.9
Романија	-59,340.0	-41.1	-60,981.0	-40.6	0.5
Словачка	-38,967.6	-52.9	-41,381.5	-55.0	-2.1
Словенија	-3,718.0	-10.4	-4,814.9	-12.9	-2.6
Србија	-20,793.0	-60.7	-21,966.7	-66.4	-5.8
Турција 1)	-83,311.4	-13.5	-110,436.8	-18.2	-4.7
Унгарија	-42,236.7	-42.0	-41,984.5	-40.7	1.3
Хрватска	-18,640.4	-42.8	-20,237.8	-47.0	-4.2

1) Податокот за БДП за 2014 година е проценка на ММФ.

Извор: ЕУРОСТАТ, ММФ, интернет-страници на централните банки.

Споредбената анализата на состојбата на директните инвестиции, нето, на земјите од Југоисточна Европа, покажува дека земји со највисоко учество на странски директни инвестиции, нето во БДП се Бугарија, Кипар и Србија (над 65%). Македонија, заедно со Романија, Унгарија, Хрватска и Косово, се земји со учеството од 40% до 55%, додека во Словенија и Турција учеството е релативно пониско и изнесува 12,9% и 18,2%. Грција е единствената земја со нето-побарувања врз основа на директни инвестиции (5,9% од БДП).

Во текот на 2014 година, поголем број земји ги зголемиле нето-обврските врз основа на директни инвестиции, со позначајно зголемување на нето-обврските како процент од БДП кај Србија, Турција и Хрватска. Покрај Македонија, во 2014 година и Кипар и Унгарија имаат евидентирано намалено учество поголемо од 1 п.п.

ПРИЛОГ-ТАБЕЛИ И ГРАФИКОНИ

Табела 1

Меѓународна инвестициска позиција 2003-2014 година

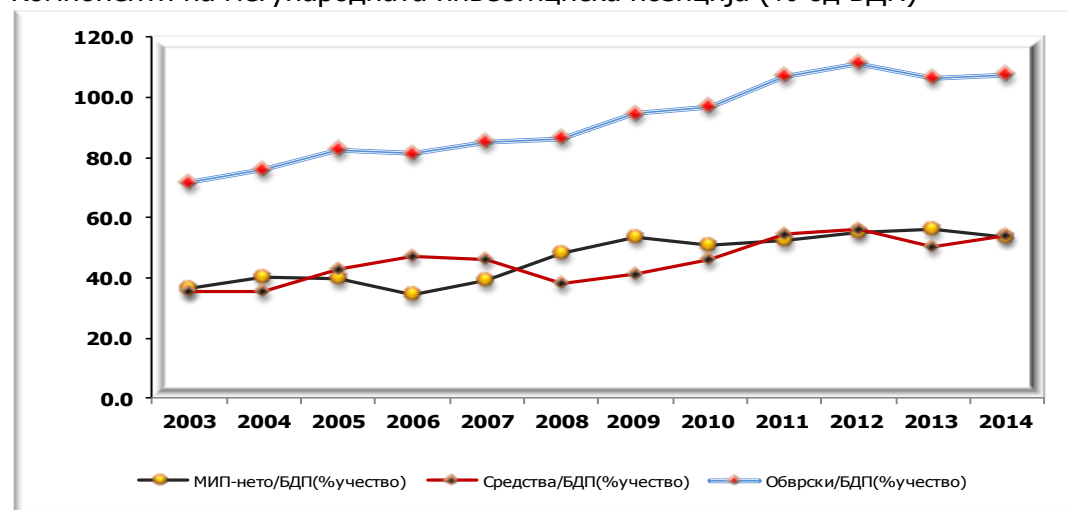
(милиони евра)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
МИП-нето	-1,599.7	-1,846.2	-1,990.8	-1,887.5	-2,401.2	-3,265.1	-3,612.5	-3,629.5	-3,965.8	-4,177.6	-4,558.4	-4,549.0
Средства	1,546.9	1,629.5	2,161.8	2,565.8	2,799.0	2,579.8	2,785.5	3,258.4	4,113.2	4,257.5	4,082.5	4,634.0
Обврски	3,146.6	3,475.7	4,152.6	4,453.3	5,200.2	5,844.9	6,398.0	6,887.9	8,079.0	8,435.1	8,640.8	9,183.0
БДП	4,385.9	4,577.7	5,031.9	5,472.3	6,094.6	6,772.0	6,766.8	7,108.8	7,544.2	7,584.9	8,112.0	8,533.3
МИП-нето/БДП(%учество)	-36.5	-40.3	-39.6	-34.5	-39.4	-48.2	-53.4	-51.1	-52.6	-55.1	-56.2	-53.3
Средства/БДП(%учество)	35.3	35.6	43.0	46.9	45.9	38.1	41.2	45.8	54.5	56.1	50.3	54.3
Обврски/БДП(%учество)	71.7	75.9	82.5	81.4	85.3	86.3	94.6	96.9	107.1	111.2	106.5	107.6

Извор: Народна банка на Република Македонија, Државен завод за статистика.

Графикон 1

Компоненти на меѓународната инвестициска позиција (% од БДП)

Извор: Народна банка на Република Македонија, Државен завод за статистика.

Табела 2

МИП на ниво на институционалните сектори

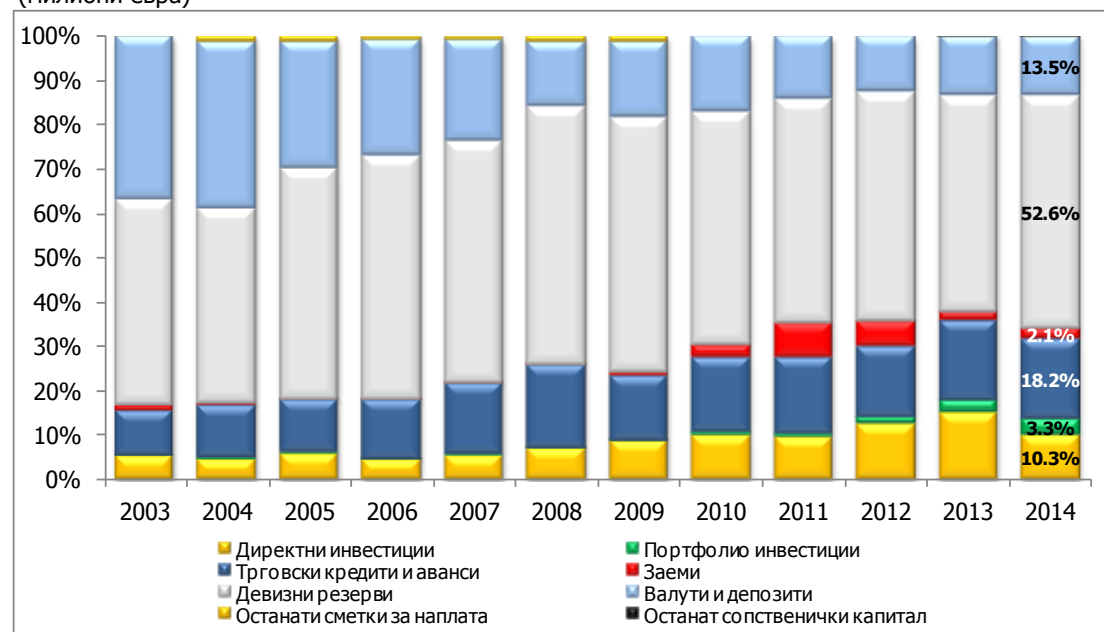
(милиони евра)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
МИП, нето-држава	-1,027.0	-1,016.5	-1,282.8	-1,065.6	-897.7	-906.3	-1,055.8	-1,067.8	-1,417.4	-1,539.9	-1,561.0	-2,071.9
МИП, нето-централна банка	693.4	673.3	1,073.3	1,382.6	1,532.5	1,486.9	1,526.7	1,638.8	1,991.8	2,095.8	1,920.4	2,358.9
МИП, нето-депозитни институции												
освен централната банка	270.5	335.5	254.6	131.2	-51.7	-363.9	-361.5	-416.8	-420.6	-536.6	-580.1	-534.5
МИП, нето-останати сектори	-1,536.7	-1,838.5	-2,035.9	-2,335.8	-2,984.3	-3,481.8	-3,721.9	-3,783.8	-4,119.5	-4,196.8	-4,337.6	-4,301.6
МИП, нето	-1,599.7	-1,846.2	-1,990.8	-1,887.5	-2,401.2	-3,265.1	-3,612.5	-3,629.5	-3,965.8	-4,177.6	-4,558.4	-4,549.0

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Графикон 2

Структура на МИП - побарувања од странство според инструменти
(милиони евра)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

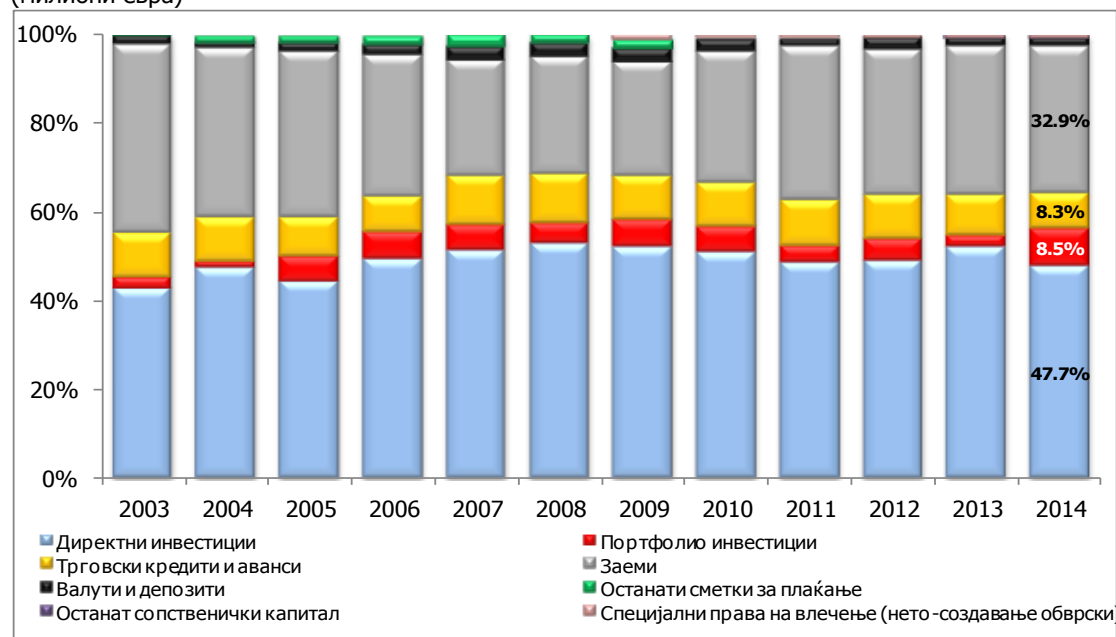
Прилог 1

Класификација на меѓународната инвестициска позиција според видови инвестиции:

Поделена на два дела како средства и обврски, МИП се состои од пет функционални инвестициски категории и поткатегории, во кои состојбите се класифицирани според видот на инвестирање на следниов начин:

- **Директни инвестиции**, коишто се прикажани според принципот „средства-обврски“ и ги опфаќаат следниве инструменти:
 - сопственички капитал и акции/удели во инвестициски фондови (вклучително и реинвестирањето на добивката); и
 - должнички инструменти;
- **Портфолио-инвестиции**, коишто се поделени на сопственички капитал и акции/удели во инвестициски фондови и должнички хартии од вредност;
- **Финансиски деривати (освен резервите) и опции на вработените за купување акции;**
- **Останати инвестиции**, коишто се поделени на: останат сопственички капитал, валуте и депозити, заеми, шеми за осигурителни, пензиски и стандардизирани гаранции, трговски кредити и аванси, останати сметки за наплата/плаќање и распределбата на специјалните права на влечење; и
- **Девизните резерви** се класифицирани според видовите инструменти.

Графикон 3

Структура на МИП - обврски кон странство според инструменти
(милиони евра)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Прилог 2Странски директни инвестиции

Директните инвестиции ја одразуваат целта за остварување долгорочен интерес помеѓу директниот инвеститор (резидент од една економија) и претпријатието во кое се инвестира (резидент на друга економија). Директните инвестиции ги опфаќаат вложувањата со кои инвеститорот има намера да воспостави долгорочна, трајна економска поврзаност и/или да оствари право на управување со правното лице во кое инвестира. Притоа, како критериум за дефинирање на директните инвестиции се користи минимално учество од 10% (директно или индиректно) во капиталот, согласно со меѓународните препораки и стандарди на шестото издание на Прирачникот за платен биланс и меѓународн инвестициска позиција на Меѓународниот монетарен фонд. Директните инвестиции, покрај иницијалната трансакција на вложување, во себе ги вклучуваат и сите последователни инвестирања помеѓу директниот инвеститор и претпријатието во кое се инвестира. Исто така, во оваа категорија е опфатено и повратното вложување (вложување на претпријатието со директна инвестиција во капиталот на директниот инвеститор од под 10%) и вложувањето помеѓу хоризонтално поврзаните претпријатија во рамки на иста групација (од под 10%).

Основен извор на податоци за директните инвестиции во Република Македонија претставуваат годишните прашалници коишто ги доставуваат резидентните фирми со странски капитал до НБРМ. Прашалниците, меѓу другото, содржат податоци за првичното вложување, остварениот финансиски резултат и за меѓукомпанискиот долг.

Портфолио-инвестиции

Портфолио-инвестициите, во согласност со препораките на шестото издание на Прирачникот за платен биланс и меѓународн инвестициска позиција на Меѓународниот монетарен фонд, се дефинираат како вложувања во сопственички капитал, односно сопственички хартии од вредност и акции/удели во инвестициски фондови каде што инвеститорот поседува помалку од 10% од капиталот, како и вложувањата во должнички хартии од вредност, (со исклучок на оние што се вклучени во странските директни инвестиции).

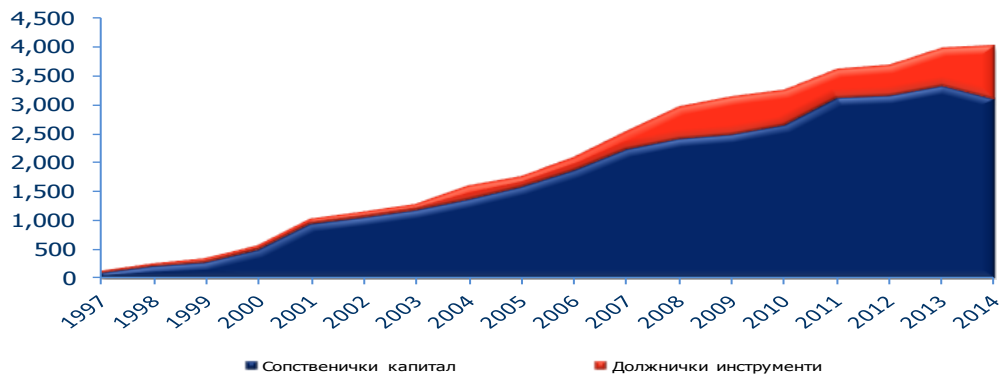
Табела 3: Состојба на директните инвестиции во Република Македонија (во милиони евра)

Година	Директни инвестиции во земјата								
	Вкупно	Сопственички капитал				Должнички инструменти			
		Вложување на директниот инвеститор во претпријатието во кое се инвестира (обврски)	Повратно вложување (средства)	Вложувања помеѓу хоризонтално поврзани претпријатија (нето-обврски)	Вкупно	Вложување на директниот инвеститор во претпријатието во кое се инвестира (обврски)	Повратно вложување (средства)	Вложувања помеѓу хоризонтално поврзани претпријатија (нето-обврски)	Вкупно
	1=5+9	2	3	4	5=2+3+4	6	7	8	9=6-7+8
1997	141.2	102.9	0.0	0.0	102.9	50.5	12.1	0.0	38.3
1998	270.4	219.5	0.0	0.0	219.5	63.7	12.8	0.0	50.9
1999	359.9	284.3	0.0	0.0	284.3	91.3	15.7	0.0	75.6
2000	580.1	497.7	0.0	0.0	497.7	99.3	16.9	0.0	82.3
2001	1,039.2	946.3	0.0	0.0	946.3	133.7	40.8	0.0	92.9
2002	1,160.7	1,056.6	0.0	0.0	1,056.6	150.5	46.3	0.0	104.1
2003	1,292.1	1,182.0	0.0	0.0	1,182.0	158.1	48.0	0.0	110.2
2004	1,610.2	1,366.1	0.0	0.0	1,366.1	280.8	36.7	0.0	244.1
2005	1,769.0	1,579.6	0.0	0.0	1,579.6	263.9	74.5	0.0	189.4
2006	2,098.6	1,863.3	0.0	0.0	1,863.3	316.1	80.9	0.0	235.2
2007	2,545.2	2,226.6	0.0	0.0	2,226.6	424.7	106.1	0.0	318.5
2008	2,968.8	2,407.4	0.0	0.0	2,407.4	675.3	114.0	0.0	561.3
2009	3,141.4	2,481.3	0.0	0.0	2,481.3	830.1	170.0	0.0	660.1
2010	3,256.0	2,642.5	0.0	0.0	2,642.5	860.3	246.9	0.0	613.5
2011	3,615.1	3,110.2	0.0	0.0	3,110.2	789.5	284.5	0.0	504.9
2012	3,685.5	3,148.9	0.0	0.0	3,148.9	980.1	443.4	0.0	536.7
2013	3,980.0	3,311.6	0.0	4.7	3,316.3	1,143.3	479.7	0.0	663.7
2014	4,023.6	3,079.4	0.0	4.8	3,084.2	1,085.2	296.5	150.8	939.5

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Графикон 4

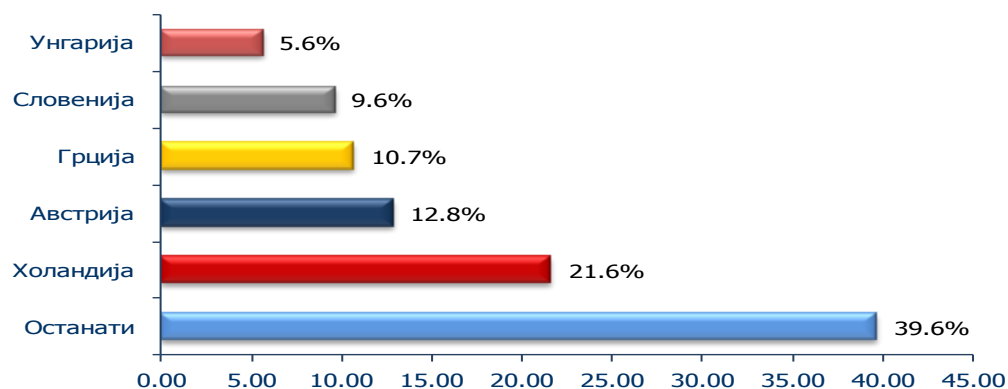
Странски директни инвестиции во Република Македонија (во милиони евра)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Графикон 5

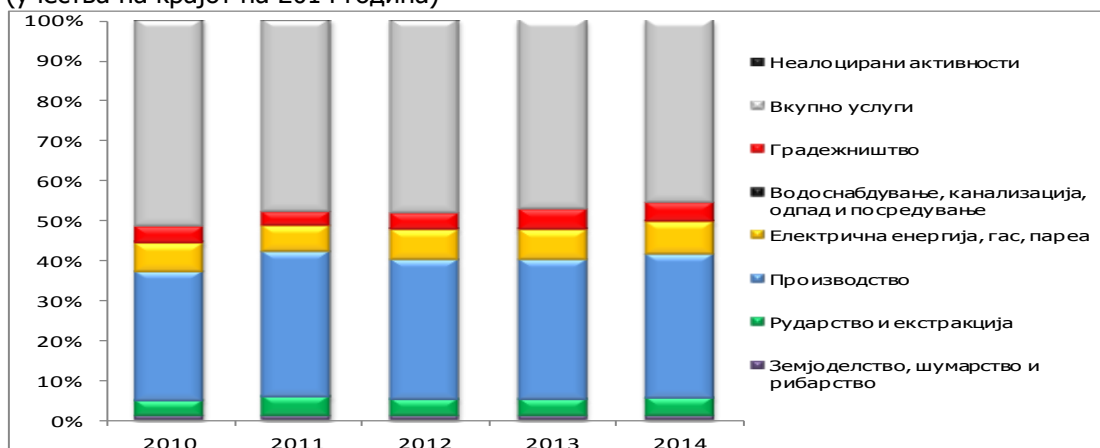
Странски директни инвестиции во Република Македонија, по земји на странските инвеститори (учества на крајот на 2014 година)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Графикон 6

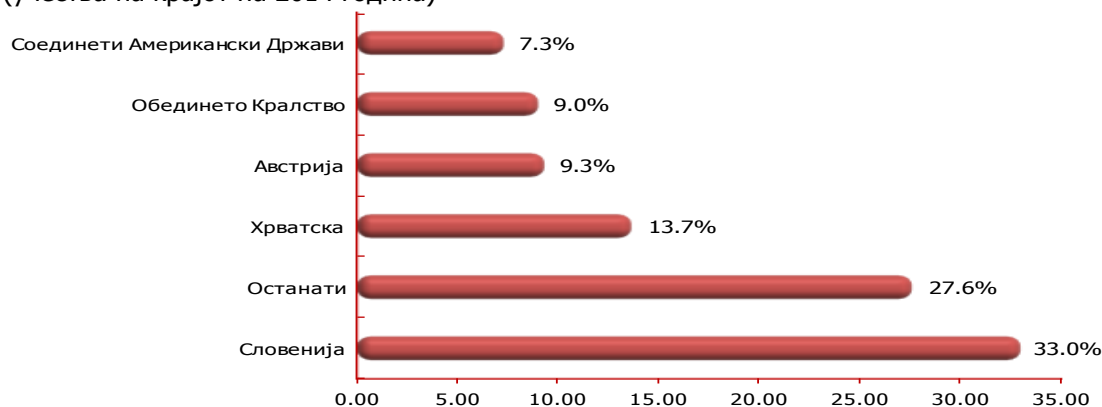
Странски директни инвестиции во Република Македонија, по дејности
(учества на крајот на 2014 година)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Графикон 7

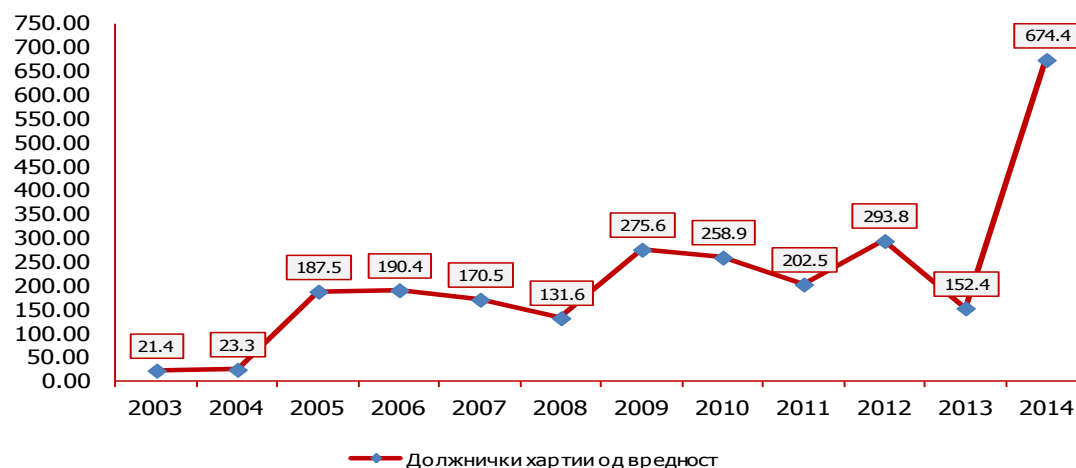
Портфолио-инвестиции по земји - обврски - сопственички ХВ
(учества на крајот на 2014 година)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Графикон 8

Портфолио-инвестиции - обврски врз основа на домашни должнички хартии од вредност во сопственост на нерезиденти
(во милиони евра)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 4

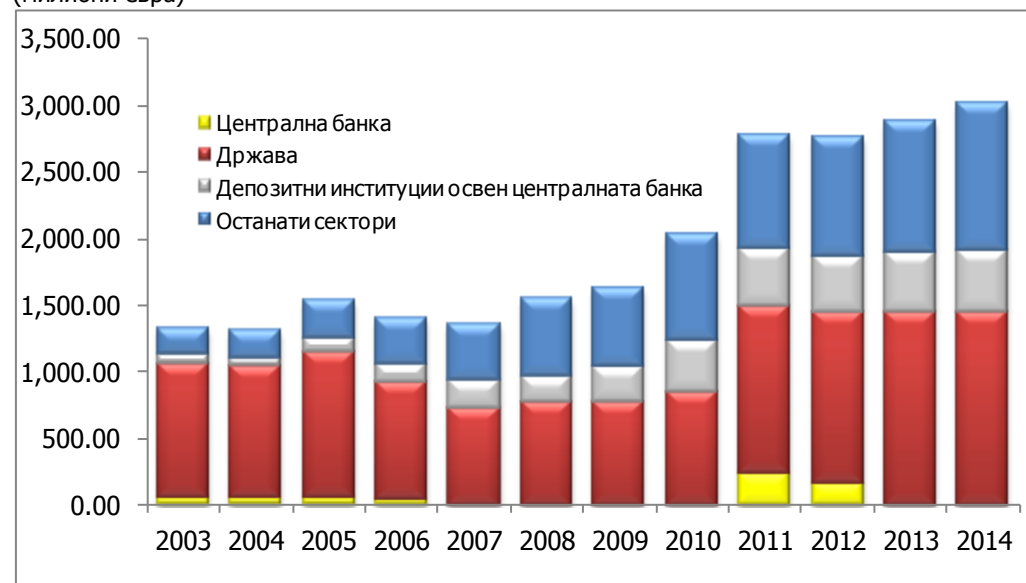
Обврски врз основа на заеми од странство според должници
(во милиони евра)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Краткорочни заеми	25.9	11.8	54.3	11.7	55.8	14.9	47.6	72.0	258.2	214.0	48.8	54.0
- Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	232.5	157.6	0.0	0.0
- Депозитни институции освен централната банка	8.7	7.0	1.3	0.0	16.5	0.0	40.0	3.7	0.0	0.0	0.0	0.0
- Останати сектори	17.2	4.8	53.0	11.7	39.3	14.9	7.6	68.3	25.7	56.5	48.8	54.0
Долгорочни заеми	1,300.2	1,302.6	1,488.6	1,395.6	1,299.9	1,532.0	1,583.1	1,956.5	2,527.7	2,557.8	2,834.3	2,970.5
- Централна банка	54.7	46.0	52.7	42.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Држава	1,005.5	993.2	1,095.4	875.2	727.2	771.2	777.6	852.6	1,256.8	1,292.9	1,453.2	1,449.8
- Депозитни институции освен централната банка	64.0	55.8	106.4	146.3	199.8	201.1	220.1	379.3	430.7	420.2	440.9	456.8
- Останати сектори	175.9	207.6	234.1	331.7	372.9	559.7	585.4	724.6	840.2	844.8	940.2	1,063.8
Вкупно заеми	1,326.2	1,314.4	1,542.9	1,407.2	1,355.8	1,546.9	1,630.7	2,028.5	2,785.9	2,771.8	2,883.1	3,024.4
БДП	4,385.9	4,577.7	5,031.9	5,472.3	6,094.6	6,772.0	6,766.8	7,108.8	7,544.2	7,584.9	8,112.0	8,533.3
Краткорочни заеми/Вкупно заеми (%)	2.0	0.9	3.5	0.8	4.1	1.0	2.9	3.5	9.3	7.7	1.7	1.8
Долгорочни заеми/Вкупно заеми (%)	98.0	99.1	96.5	99.2	95.9	99.0	97.1	96.5	90.7	92.3	98.3	98.2
Вкупно заеми/БДП (%)	30.2	28.7	30.7	25.7	22.2	22.8	24.1	28.5	36.9	36.5	35.5	35.4

Извор: Народна банка на Република Македонија, Државен завод за статистика.

Графикон 9

Обврски врз основа на заеми од странство според должници
(милиони евра)

Извор: Народна банка на Република Македонија.